

ארצות הברית

סיטונאי המזון

כמה עולה להרוג לוחם אחד של הוויאט-קונג? התשובה האמריקאית המדויקת: 52 אלף דולאר.

האמריקאים משוגעים לסטאטיסטיקה. לכן ברורים כל פרטי המלחמה בוויאט-נאם. למשל: ● עד כה עלתה מלחמת ויאט-נאם לאמריקה סכום של 19 מיליארד דולאר — פי עשרה יותר מן התקציב השנתי של מדינת ישראל.

● כעת עולה המלחמה סכום של 30 מיליון דולאר ליום.

● התעשייה האמריקאית מרויחה בכל יום מיליון דולאר מן המלחמה.

● ואפשר להוסיף: בכל יום נהרגים בוויאט-נאם בממוצע 15 אמריקאים.

קצף על העוגה. מי מרויח את הכסף? פירמה אחת, נוריס-תרמאדור, מספקת בכל חודש חצי מיליון ראקטות ו-40 אלף פצצות. בחצי השנה האחרון עלו ריחתי הד מיפעל ב-155%. הכריז נשיא החברה, בן ה-35: „מובן מאליו שאנחנו מרויחים הרבה. אבל ארצנו זקוקה לפצצות, ואם לא נספק אותן, יספק אותן מישהו אחר...” אמר תעשיין אחר לשבועון האמריקאי ניו יורק: „הגברת קצב המלחמה בוויאט-נאם מהחלה, בשבילנו, הקצף שעל גבי העוגה.”

הכספים הולכים לספקי-תחמושת. הם הולכים כים ליצרני-מטוסים. כיום חסרים כאלפים פועלים למיפעל המייצר את מטוסי-הקרב סטארפיטר, המצטיינים בדרום-אסיה. כדי לעמוד במבחן הייצור, נאלץ המיפעל לחלק עבודות לבתי-תרושת קטנים יותר.

מרויחות חברות הימאות. משרד-הבטחון האמריקאי חקר למעלה ממאה אוניות ישנות, ביניהן כאלה שכבר יצאו מכלל שימוש, כדי להעביר חומרים לצבא בוויאט-נאם. לא פחות מרויחות חברות-התעופה, הדואגות לאספקה בדרך האוויר.

אפילו התעשייה הכימית נמצאת מרויחה. מחיר החינין עלה בשנתיים האחרונות מ-1 לירה לארבע לירות, בגלל הביקוש הצבאי. לא פחות מרויחות: הרכבות, חברות הד טכסטיל, יצרני נעליים. מחיר הנעליים עלה בארצות-הברית ב-12%, כי בתי-החרושת מספקים למעלה ממיליון זוגות מגפיים לצבא.

אחוז וחצי למלחמה. האם פירוש הדבר כי ההון האמריקאי הגדול מעוניין במלחמה, ודואג להמשכתה?

דבר זה רחוק מן המציאות. כי מבין 20 ההברות הגדולות ביותר של ארצות-הברית, רק אחת מקדישה למלחמה למעלה מ-10% מכושרי-הייצור שלה. המיליונרים החדשים של מלחמה זו אינם נימנים עם צמרת ההון. להיפך: זקקא החברות הגדולות ביותר, למודות הנסיון, אינן רוצות להיכנס למעגל החימוש הנימוק: זהו עסק בלתי-בטוח.

המלחמה בולעת, כרגע, כאחוז וחצי של התוצר הלאומי האמריקאי. זהו אחוז קטן. אך האם תיפגע הכלכלה האמריקאית אם אחוז זה ייעלם?

המירוץ אל הירח. לדעת הכלכלנים האחראיים, אין הנחה זו נכונה. להיפך: הם מתיחסים בחשש ניכר להשפעת המלחמה על הכלכלה.

הסיבה: עד לעבר הקרוב היה פער גדול בין כושר-הייצור של המשק האמריקאי ובין הייצור הממשי. לכן השפיעה כל מלחמה לטובה על המשק, כי היא הגדילה את ניצול כושר-הייצור. אולם הכלכלנים הצעירים, ש' הובאו לממשלה עלידי הנשיא קנדי, תיקנו מצב זה. הפער הצטמצם מאד, וכיום מנוצל כמעט כל כושר-הייצור למטרות-שלום.

נוצר מצב הפוך. דרישות המלחמה פוגעות ביעדים כלכליים אחרים. למשל: יועץ אחד של הנשיא ג'ונסון הכריז כי „בוויאט-נאם מפסידה אמריקה את המרוץ אל הירח.”

השלום הוא עסק. לכן מוכנה אמריקה ברצון למסור את העבודה למדינות אחרות. המרויחה העיקרית של מלחמת ויאט-נאם היא הכלכלה של קוריאה הדרומית, המשגשגת בגלל ההזמנות האמריקאיות. השבוע התעניינה אמריקה באפשרות למסור את יצור הפצצות (בהן קיים מחסור חמור) לאוסטרליה. ואילו יפאן מספקת את פצצות הנפאלם, השורפות את אנשי הוויאט-קונג. כל החברות האמריקאיות עומדות להרויח, בשנת 1966, סכום כולל של 47 מיליארד דולאר. ריחתי מלחמת ויאט-נאם מהחיים רק אחוז אחד מסכום זה.

תופעה מוזרה: לא מכבר נפוצה בבורסה (המשך בעמוד 6)

DIOLEN

מראה חדש
ורצון,
נאה ומלא חן

שמלות "דיאלן"
עם כותנה
בעיצוב אופנתי,
הדורות, מותאמות
לכל עת ולכל אשה.

שמלות "דיאלן"
ראשונות במעלה
בגורתן ובצורתן,
בעלות הופעה רעננה,
קלות לטיפול
ואינן דורשות גהוע.

Diolen®
עם כותנה

פרסום מלניק

®-registered trade mark